Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre zahraničné veci

2025/2250(INI)

16.2.2026

NÁVRH SPRÁVY

o správe Komisie o Albánsku za rok 2025
(2025/2250(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Andreas Schieder

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....8

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH.....9

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o správe Komisie o Albánsku za rok 2025
(2025/2250(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Stabilizačnú a asociačnú dohodu medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej[1],

– so zreteľom na žiadosť Albánska o členstvo v EÚ predloženú 24. apríla 2009,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán[3],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. februára 2020 s názvom Posilnenie procesu pristúpenia – Dôveryhodná perspektíva členstva v EÚ pre krajiny západného Balkánu (COM(2020)0057),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. novembra 2023 s názvom Nový plán rastu pre západný Balkán (COM(2023)0691),

– so zreteľom na Program reforiem Albánska, ktorý bol predložený v rámci Nástroja EÚ na podporu reforiem a rastu a ktorý Komisia schválila 23. októbra 2024,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2025 s názvom Správa o právnom štáte 2025 (COM(2025)0900) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o právnom štáte 2025 – Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Albánsku (SWD(2025)0928),

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2025 (COM(2025)0690) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Albánsku za rok 2025 (SWD(2025)0750),

– so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) z 23. októbra 2025 o parlamentných voľbách v Albánsku, ktoré sa konali 11. mája 2025,

– so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ – západný Balkán, ktorý sa konal 17. decembra

[1] Ú. v. EÚ L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

2025 v Bruseli,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Albánsku,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0000/2026),

A. keďže rozširovanie EÚ je naďalej strategickou investíciou do mieru, bezpečnosti, stability a demokratického a sociálno-ekonomického rozvoja na celom európskom kontinente;

B. keďže Albánsko si zachovalo jasnú strategickú orientáciu na členstvo v EÚ a preukázalo úplné zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ (SZBP);

C. keďže Albánsko je kandidátskou krajinou EÚ od roku 2014, prístupové rokovania začalo v júli 2022, proces preverovania úspešne ukončilo v novembri 2023 a v období od 15. októbra 2024 do 17. novembra 2025 otvorilo všetky rokovacie bloky;

D. keďže v správe Komisie o Albánsku za rok 2025 sa potvrdzuje, že krajina naďalej dosahuje pokrok vo väčšine oblastí súvisiacich s pristúpením, pričom sa zdôrazňuje potreba hlbších, konzistentnejších a nezvratných reforiem;

E. keďže dôveryhodnosť procesu rozširovania závisí skôr od prísnej podmienenosti, pokroku založeného na zásluhách a účinného vykonávania reforiem než len od formálneho prijatia právnych predpisov;

F. keďže posilnenie demokratických inštitúcií, nezávislosti súdnictva, protikorupčného úsilia, slobody médií a základných práv má naďalej zásadný význam pre trajektóriu pristúpenia Albánska;

G. keďže odporúčania OBSE/ODIHR na ďalšie zlepšenie organizovanie volieb v Albánsku ešte neboli v plnej miere vyriešené;

1. víta mimoriadny záväzok Albánska k integrácii do EÚ založený na konsenze všetkých politických strán a výraznej podpore medzi občanmi a oceňuje skutočnosť, že Albánsko otvorilo všetky bloky prístupových rokovaní len v priebehu 13 mesiacov;

2. víta ambíciu Albánska uzavrieť prístupové rokovania do konca roka 2027 a rýchly pokrok dosiahnutý v posledných rokoch; vyzdvihuje potrebu zabezpečiť riadne vykonávanie právnych predpisov;

3. konštatuje, že Komisia hodnotí albánsky volebný rámec ako vo všeobecnosti primeraný na uskutočnenie pluralitných volieb, pričom opätovne zdôrazňuje obavy týkajúce sa nerovnakých podmienok, zneužívania administratívnych zdrojov, obvinení z kupovania hlasov a tlaku na voličov; vyzýva preto väčšinu a opozíciu, aby konštruktívne a inkluzívne uskutočňovali komplexnú volebnú reformu v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou a aby v plnej miere vykonali zostávajúce odporúčania OBSE/ODIHR a Benátskej komisie v dostatočnom predstihu pred budúcimi volebnými cyklami;

4. vyjadruje znepokojenie nad pokračujúcou politickou polarizáciou a konfrontačným politickým diskurzom, ktoré oslabujú parlamentný dohľad, dôveru verejnosti a účinné fungovanie demokratických inštitúcií;

5. nabáda na prísnejšiu parlamentnú kontrolu výkonnej moci, väčšiu transparentnosť legislatívnych postupov a zmysluplnejšie konzultácie s organizáciami občianskej spoločnosti, sociálnymi partnermi a nezávislými inštitúciami;

Právny štát, súdnictvo a boj proti korupcii

6. víta pokračujúce vykonávanie procesu reformy súdnictva vrátane preverovania sudcov a prokurátorov, čo prispelo k zvýšeniu zodpovednosti a integrity v súdnictve; poukazuje však na pretrvávajúce výzvy týkajúce sa efektívnosti súdnictva, neuzavretých prípadov, konzistentnosti judikatúry a pokusov o neprimerané ovplyvňovanie;

7. požaduje ďalšie posilnenie orgánov správy súdnictva, zabezpečenie ich nezávislosti, transparentnosti a odbornej spôsobilosti, ako aj trvalé investície do súdnej infraštruktúry a digitalizácie;

8. zdôrazňuje, že korupcia je naďalej vážnym problémom a že napriek pokroku v právnom a inštitucionálnom rámci musí Albánsko ďalej konsolidovať svoje výsledky v oblasti vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných odsúdení, najmä v prípadoch korupcie na vysokých miestach;

9. trvá na tom, že korupciu treba riešiť na všetkých úrovniach s cieľom posilniť dôveru občanov v štátne inštitúcie a umožniť predvídateľné podnikateľské prostredie;

10. zdôrazňuje význam účinného boja proti organizovanej trestnej činnosti vrátane prania špinavých peňazí a sietí obchodovania s drogami a požaduje intenzívnejšiu spoluprácu s agentúrami EÚ, ako sú Europol a Eurojust;

Základné práva a sloboda médií

11. vyzýva na ďalšie úsilie o ochranu slobody prejavu a plurality médií vrátane väčšej transparentnosti možných konfliktov záujmov vlastníkov médií, záruk proti politickému a hospodárskemu tlaku na novinárov a účinného vyšetrovania hrozieb a útokov na pracovníkov médií;

12. nabáda Albánsko, aby posilnilo inštitucionálny rámec na ochranu menšín a zraniteľných skupín vrátane Rómov a Egypťanov, osôb so zdravotným postihnutím, migrujúcich pracovníkov a LGBTIQ+ osôb a aby zabezpečilo účinné vykonávanie antidiskriminačných právnych predpisov; je znepokojený protirodovou rétorikou používanou v politickom diskurze;

13. zdôrazňuje potrebu zlepšiť prístup k spravodlivosti, najmä pre zraniteľné a marginalizované skupiny;

Reforma verejnej správy a správa vecí verejných

14. uznáva pokrok v reforme verejnej správy vrátane strategického plánovania a

koordinácie; zdôrazňuje však, že treba vyvinúť ďalšie úsilie na zabezpečenie prijímania zamestnancov na základe zásluh a odpolitizovania verejnej služby;

15. vyzýva na zlepšenie politického plánovania, rozhodovania založeného na dôkazoch a transparentných rozpočtových procesov vrátane posilneného parlamentného dohľadu nad verejnými financiami;

Sociálno-ekonomické reformy a životné prostredie

16. víta zapojenie Albánska do vykonávania plánu rastu EÚ pre západný Balkán; konštatuje však, že pretrvávajú štrukturálne nedostatky vrátane neformálnosti, obmedzeného rastu produktivity a náročného podnikateľského prostredia; opätovne zdôrazňuje význam zlepšenia dopravnej infraštruktúry medzi krajinami západného Balkánu a budovania prepojení s členskými štátmi EÚ;

17. zdôrazňuje význam investícií do vzdelávania, rozvoja zručností a inovácií s cieľom podporiť udržateľný rast a sociálnu súdržnosť;

18. poukazuje na to, že skutočný sociálny dialóg má kľúčový význam pre zabezpečenie výhod rozšírenia rôznym skupinám obyvateľstva; vyjadruje poľutovanie nad nízkou frekvenciou zasadnutí Národnej rady práce; vyzýva na posilnenie tripartitného konzultačného procesu vrátane primeraného zastúpenia odborových zväzov; zdôrazňuje, že je potrebné ďalej podporovať budovanie kapacít sociálnych partnerov;

19. so znepokojením berie na vedomie hodnotenie Komisie, že za posledný rok sa v oblasti životného prostredia a zmeny klímy nedosiahol žiadny pokrok;

Zahraničná politika a regionálna spolupráca

20. oceňuje skutočnosť, že Albánsko sa ďalej plne zosúlaďuje so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ vrátane reštriktívnych opatrení, pokračuje v zapájaní sa do misií a operácií SBOP a zohráva konštruktívnu úlohu pri podpore regionálnej stability;

21. zdôrazňuje význam dobrých susedských vzťahov a regionálnej spolupráce ako základných prvkov procesu rozširovania a víta aktívnu účasť Albánska na regionálnych iniciatívach;

Podpora EÚ

22. víta finančnú a technickú pomoc EÚ Albánsku v rámci nástroja IPA III a Nástroja na podporu reforiem a rastu a zdôrazňuje, že takáto podpora musí zostať pevne spojená s konkrétnym vykonávaním reforiem a merateľnými výsledkami;

°

° °

23. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a prezidentovi, vláde a parlamentu Albánskej republiky.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Táto správa hodnotí súčasný stav a najnovší vývoj, pokiaľ ide o pokrok Albánska v pristupovaní k EÚ. Zahŕňa reakciu Parlamentu na správu Komisie o rozširovaní z roku 2025.

Albánsko je kandidátskou krajinou EÚ od roku 2014, prístupové rokovania začalo v júli 2022, proces preverovania úspešne ukončilo v novembri 2023 a v období od 15. októbra 2024 do 17. novembra 2025 – v rekordnom čase niečo vyše roka – otvorilo všetky rokovacie bloky.

V tomto a budúcom roku si Albánsko bude musieť udržať túto dynamiku, aby splnilo svoj cieľ, ktorým je pripravenosť na pristúpenie k EÚ do konca roka 2027. To by členským štátom umožnilo pristúpiť k ratifikácii zmluvy o pristúpení Albánska k EÚ do konca desaťročia. V tejto ďalšej fáze bude mať zásadný význam účinné vykonávanie prijatých reforiem v praxi.

Táto správa posudzuje pokrok Albánska, pokiaľ ide o jeho demokratické inštitúcie, slobodu médií, zapojenie občianskej spoločnosti, základné práva, právny štát, sociálno-ekonomické reformy, životné prostredie, regionálnu spoluprácu a zahraničnú politiku.

Napriek dosiahnutému pokroku Albánsko stále čelí viacerým výzvam, ako je prekonanie vnútornej politickej polarizácie a zlepšenie politickej kultúry, posilnenie právneho štátu a konsolidácia protikorupčných reforiem.

Tohtoročná správa kladie osobitný dôraz na sociálno-ekonomické reformy a zdôrazňuje kľúčový význam skutočného sociálneho dialógu pre zabezpečenie výhod rozšírenia rôznym skupinám obyvateľstva.

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajca vyhlasuje, že do svojej správy zahrnul informácie k záležitostiam týkajúcim sa predmetu spisu, ktoré mu počas prípravy návrhu správy poskytli títo zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti[1], alebo títo zástupcovia verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev:

1. Zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti
2. Zástupcovia verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajcu.

Ak sú v zozname uvedené mená, funkcie alebo mená a funkcie fyzických osôb, spravodajca vyhlasuje, že predložil dotknutým fyzickým osobám oznámenie Európskeho parlamentu o ochrane údajov č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v ktorom sa stanovujú podmienky spracúvania ich osobných údajov a práva súvisiace s týmto spracúvaním.

[1] Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).